

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

معاونت امور بهداشتی

چیدمان استاندارد درخانه بهداشت

www.ketab.ir

پدیدآورنده :

سیده معصومه کاظمی

بাহمکاری:

دکتر سیلان فرخنده

دکتر محمد مهدی خواجه نیان

دکتر معصومه اسماعیلی

زیر نظر:

دکتر عبدالمحمد خواجه نیان

۶۵۸/۰۰۶۸۳
۳۴۰۴۳۸۹

عنوان: چیدمان استاندارد در خانه بهداشت
مولفان: سیده معصومه کاظمی با همکاری دکتر عبدالمحمد خواجه نیان،
دکتر سیلان فرخنده ، دکتر محمد مهدی خواجه نیان ، دکتر معصومه اسماعیلی
ناشر: سپهر اندیشه
طراح: علی برغندان
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۳
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۱-۰۱۶-۸

مقدمه

هدف اصلی مراقبت های اولیه بهداشتی را توزیع عادلانه منابع بهداشتی تشکیل می دهد. بنا به تعریف ، تحقق عملی این هدف بزرگ و انسانی زمانی است که امکان لازم برای پاسخگویی به وسیع ترین و اولیه ترین نیازهای بهداشتی جامعه ، در محل کار و زندگی مردم فراهم گردد.

برای تحقق هدف PHC با توجه به اعمال ضوابط تأمین، دسترسی جغرافیایی و فرهنگی، خانه های بهداشت در روستاها راه اندازی گردید و برنامه های کشوری خدمات بهداشتی در ارتباط با جامعه هدف حجم هر یک از این خدمات و تعداد نیروی انسانی مورد نیاز تعیین شده است با در دست داشتن شیوه فوق می توان، فضای مورد نیاز برای گردش کار ، تجهیزات ضروری و نحوه نگهداری و چیدمان آن برای خانه بهداشت را مشخص ساخت.

توسعه تدریجی در احداث خانه های بهداشت استاندارد موجب گردیده است که نسبت به استاندارد نمودن چیدمان آن اقدام شود از این رو با استفاده از ضوابط کار خانه های بهداشت، تجهیزات و مواد ضروری آن ، با استفاده از دستورالعمل های کشوری و استانی کتاب حاضر به منظور حفظ منزلت اداری و اجتماعی خانه بهداشت، استفاده صحیح از تجهیزات و ملزومات کاری ، سهولت در انجام کار در جهت حفظ و ارتقای شاخص های بهداشتی تهیه و تدوین شده است. امید است با بهره مندی از این کتاب در جهت ارتقای شاخص های بهداشتی گام برداریم.

دکتر عبدالمحمد خواجه نیان

معاون بهداشتی و رییس مرکز بهداشت استان

تشکر و قدردانی

کتاب حاضر برای استاندارد نمودن چیدمان خانه های بهداشت تهیه و تدوین شده است . پس از نوشتن در شورای بهورزی استان ارایه شد و پس از بازنگری و تصحیح در تمامی خانه های بهداشت استان اجرا و پایش شد. مجدداً با استفاده از نظرات مدیران گروه و کارشناسان مرکز بهداشت استان و مدیر و مربیان بهورزی ، کارشناسان واحد مدیریت شبکه شهرستان ها، نظرات مفید آقای دکتر محمدرضا رهبر مدیرگروه نیروی انسانی مرکز مدیریت شبکه وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، خانم مریم شریفی یزدی کارشناس نیروی انسانی مرکز مدیریت شبکه وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، خانم دکتر آریتا انارکی مدیر گروه سلامت خانواده و جمعیت مرکز بهداشت استان، آقای حسین بادین و خانم لیلا بادین بهورزان خانه بهداشت حسین آباد ، خانم اسما میردای و خانم زینب خسروی پور بهورزان خانه بهداشت تشان شهرستان جم ، خانم مریم مصطفی بهورز خانه بهداشت تنگ فاریاب شهرستان دشتستان و خانم پریزاد درازی نژاد بهورز خانه بهداشت کلات شهرستان تنگستان تصحیح و بازنگری شد. تهیه عکس ، طراحی و صفحه آرایی آن توسط آقای علی برغندان انجام شده است بدینوسیله از همکاری همه آنان سپاس گذاری می نماید.

فهرست

۹		سخنی با بهروزان عزیز
		سخنی با مریسان مراکز آموزش بهورزی ، مدیران گروه و کارشناسان ستادی ، سرپرست و سایر پرسنل
۱۱		مراکز بهداشتی درمانی
۱۳		فصل اول : نیروی انسانی و فضای فیزیکی خانه بهداشت
۱۴		نیروی انسانی خانه بهداشت
۱۶		فضای فیزیکی استاندارد
۱۷		فصل دوم : لیست تجهیزات و ملزومات کار در خانه بهداشت
۱۸		جدول شماره ۱ - فهرست ، تعداد و محل نگهداری تجهیزات اداری و فنی خانه بهداشت
		جدول های شماره ۲ شامل لیست پوسترها ، فرم ها ، کتاب ها ، دستورالعمل ها و دفاتر مورد نیاز خانه بهداشت
۲۳		نحوه نگهداری و چیدمان آن به تفکیک برنامه های سلامت
۲۳		جدول شماره ۱-۲ آموزش و ارتقای سلامت
۲۴		جدول شماره ۲-۲ امور دارویی
۲۵		جدول شماره ۳-۲ سلامت روانی ، اجتماع ، اعتیاد
۲۶		جدول شماره ۴-۲ پیشگیری و مبارزه با بیماریها
۲۸		جدول شماره ۵-۲ سلامت جمعیت ، خانواده و مدارس
۳۰		جدول شماره ۶-۲ بهبود تغذیه جامعه
۳۱		جدول شماره ۷-۲ سلامت محیط و حرفه ای
۳۲		جدول شماره ۸-۲ مدیریت شبکه
۳۳		فصل سوم : چیدمان خانه بهداشت در دو تیپ ۱ و ۲
۶۹		فصل چهارم : چک لیست ها
۷۰		چک لیست شماره ۱ - تجهیزات اداری و فنی خانه بهداشت
۷۶		چک لیست شماره ۲ - پوسترها ، فرم ها ، کتاب ها ، دستورالعمل ها و دفاتر مورد نیاز خانه بهداشت
۸۵		چک لیست شماره ۳ - چیدمان خانه بهداشت
۱۰۷		فصل پنجم : نقشه چیدمان خانه بهداشت
۱۰۸		خانه بهداشت تیپ یک
۱۱۲		خانه بهداشت تیپ دو
۱۱۶		منابع